

Nr 84.

Av herr **Gränebo m. fl.**, om ökat anslag till bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar.

I proposition nr 1 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästkommande budgetår såsom bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar bevilja ett anslag av 500 000 kronor.

Anslaget under de båda senaste budgetåren för detta ändamål har utgjort 1 500 000 resp. 1 100 000 kronor.

Den avsevärda nedskärning av detta anslag, som föreslås i den kungl. propositionen, motiveras givetvis av det rådande statsfinansiella läget.

De svårigheter av statsfinansiell art, som blivit följd av den inträdda situationen, tala för att all möjlighet till minskning av utgifterna bör iakttagas. Vi finna dock denna utgiftspost vara av den art, att ett förminskande av anslag för detta ändamål till mycket stor del kommer att gå ut över dem, som redan på annat sätt fått ökade svårigheter att fullgöra av det ofta ytterst betungande vägunderhållet i samband med genom kriget inträdda förhållanden.

Vi kunna i detta sammanhang peka på svårigheterna att till bilväg framforsla de stora kvantiteter bränsle, som blivit erforderliga och vilkas framskaffande ålagts av staten. Genom avsaknad av lämpliga bilvägar försvåras ofta att transportera den avverkade veden till avsättningsorterna. Dubbeltransporter först långa sträckor fram till bilväg och sedan därifrån till avsättningsorterna fördyra ofta framförandet av veden på ett sätt, som kunde undvikas, därest för biltrafik lämpliga enskilda vägar funnes närmare avverkningsplatserna. Det berättigade i att staten stödjande ingriper för att bereda de längst bort från de allmänna vägarna boende möjlighet att komma i förbindelse med det allmänna vägnätet har insetts av riksdagen. Inga röster ha höjts mot detta anslag och i praktisk tillämpning har det visat sig fylla ett stort behov. Inte minst i dessa tider med ökade krav på trafikmedlens kapacitet liksom på jord- och skogsbrukets produktionsmöjligheter är det av stor vikt att kunna hjälpa de längst bort från de allmänna trafiklederna boende hjälp för byggande av utfartsvägar.

Allt som kan göras för att lätta den de enskilda väghållarna åliggande bördan att bygga och underhålla enskild väg bör göras. Det talas ofta om flykten från landsbygden och medlen häremot. Ett av medlen är uppenbarligen att bereda dem, som bo isolerade från avsättningsorterna möjlighet att komma fram på bygden, bryta isoleringen och göra det möjligt för avläggset boende att bli delaktiga av samhällets välfärdsinrättningar, skolor, post, telefon, läkare o. s. v.

Även ur arbetslöshetssynpunkt torde detta anslag vara av betydelse. Genom vägarbete beredes — låt vara i mindre skala — arbetsinkomst för bygdens invånare, som i annat fall nödgas söka arbete ofta långt borta från hembygden och konkurrera om arbetstillfällena på den allmänna arbetsmarknaden. Den mindre jordbrukaren, som icke har full försörjning av sitt jordbruk, kan på detta sätt lättare erhålla tillfälle till välbehövlig biinkomst.

1939 års riksdag beslutade att anslag i vissa fall skall utgå även för underhåll av enskilda utfartsvägar. Även detta anslag har livligt uppskattats och detta torde än mera bli förhållandet då möjligheterna att erhålla sådant bidrag bli mera kända. Emellertid har det visat sig, att vid många förrättningar, som påkallats i avsikt att erhålla detta bidrag, vägens beskaffenhet varit sådan, att vederbörande icke utan att den först ombyggdes kunnat tillstyrka att underhållsbidrag utginge. I anledning härav ha plan och kostnadsförslag uppgjorts samt ansökan ingivits till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen om bidrag för byggnad till vägen i fråga.

Den nedskärning i anslaget för byggande av enskilda vägar, som nu av Kungl. Maj:t föreslås, torde komma att medföra, att dessa ansökningar icke kunna bifallas i brist på medel. Vederbörande intressenter kunna i ett dylikt fall icke erhålla vare sig byggnads- eller underhållsbidrag.

Kungl. Maj:t har här företagit en nedprutning av det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen begärda anslaget från 900 000 kronor till 500 000 kronor. Ehuru väl vi anse att redan det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen begärda anslaget är så lågt, att det borde avsevärt höjas, vilja vi dock med beaktande av det statsfinansiella läget för närvarande stanna vid att begära, att riksdagen måtte för ändamålet anvisa det av nämnda styrelse begärda beloppet.

Med stöd av vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

att riksdagen må såsom bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1941/42 anvisa ett belopp av 900 000 kronor att avräknas av automobilskattemedlen.

Stockholm den 23 januari 1941.

C. P. V. Gränebo.

Allan Holstenson.

Arthur Heiding.

Gust. Elofsson

Anton Svensson.

John Gustavson

i Vä.

i Guntorp.

Per Andersson.

Ivar Persson.

J. A. Andersson.

Wiktor Egnell.

Verner Andersson.